

דוח בירור כנות 09/10

הדר כהן – גליל מערבי מ"פ צפון, אברהם בן יעקב.

הקדמה ואטרות הניסוי:

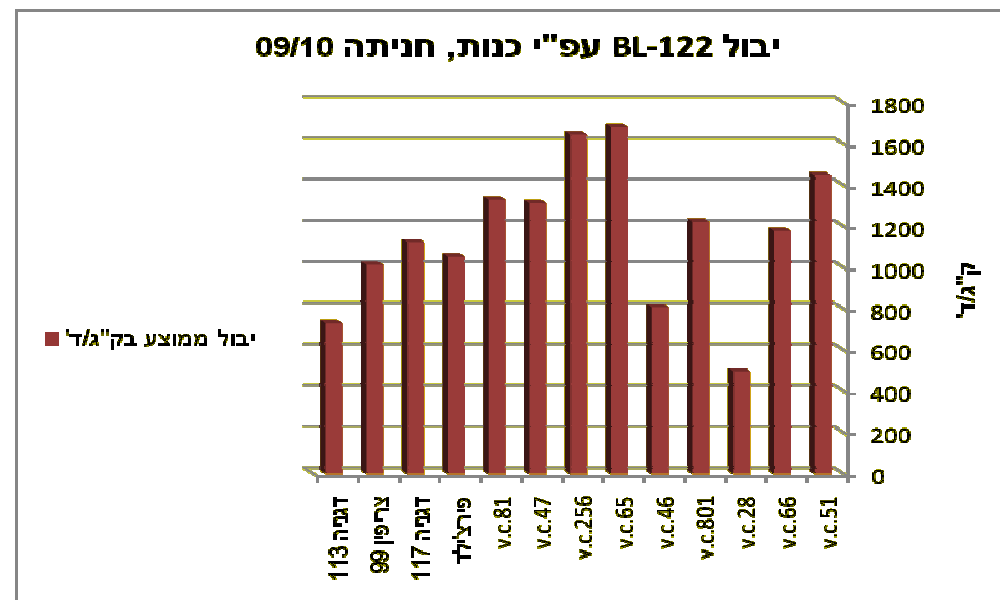
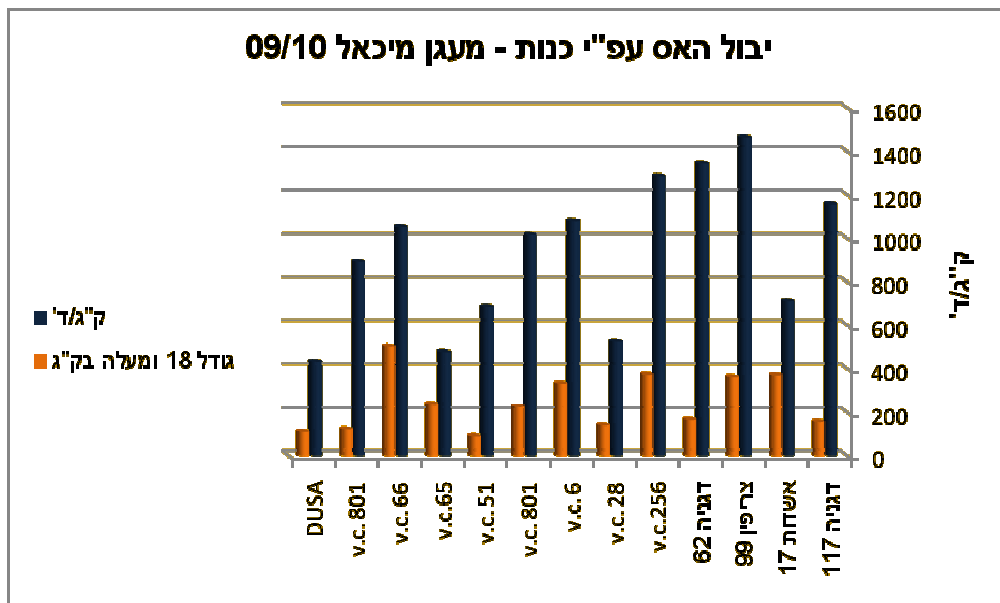
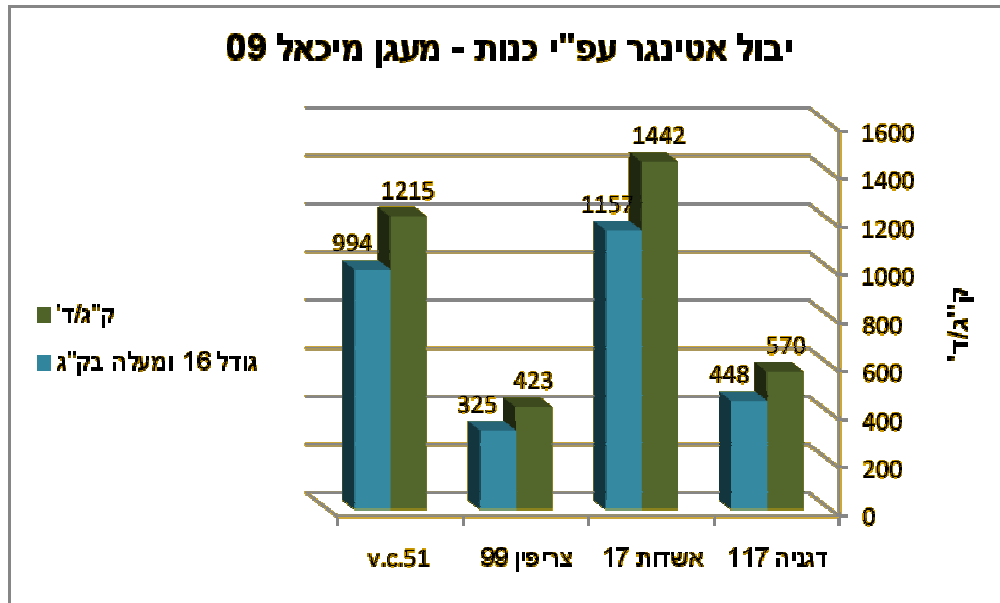
בישראל, הוכרה כבר בעבר החשיבות של בירור כנות אבוקדו ובהמשך השנים נערך בירור ממושך של כנות מריבוי מיני או וגטיבי. בירור הכנות הוכתב בעיקר ע"י העלייה במליחות המים שנגרמה לאחר התפלת המוביל הארצי (1964), ונמשכה עם עליית האספקה של מי קולחין למטעים. בפועל, התמקד הבירור בכנות מתת-המין המערב ההודי, שלהן תכונות של עמידות למלח, ונפסק לחלוטין השימוש (וגם הבירור) של כנות רגישות למלח מהגזע המכסיקני. בירור הכנות התייחס למכלול תנאי עקה נוספים כגון שיעורי גיר גורמי צהבון, אורור קרקע לקוי ומחלות. בו בזמן הושם דגש על שיפור הפוריות על ידי הכנות, מכיוון שהתברר שחלק מהכנות המערב-הודיות, העמידות למליחות, מקנות לעץ המורכב פוריות נמוכה. ניתנה תשומת לב גם להתאמת כנות שונות לזנים השונים.

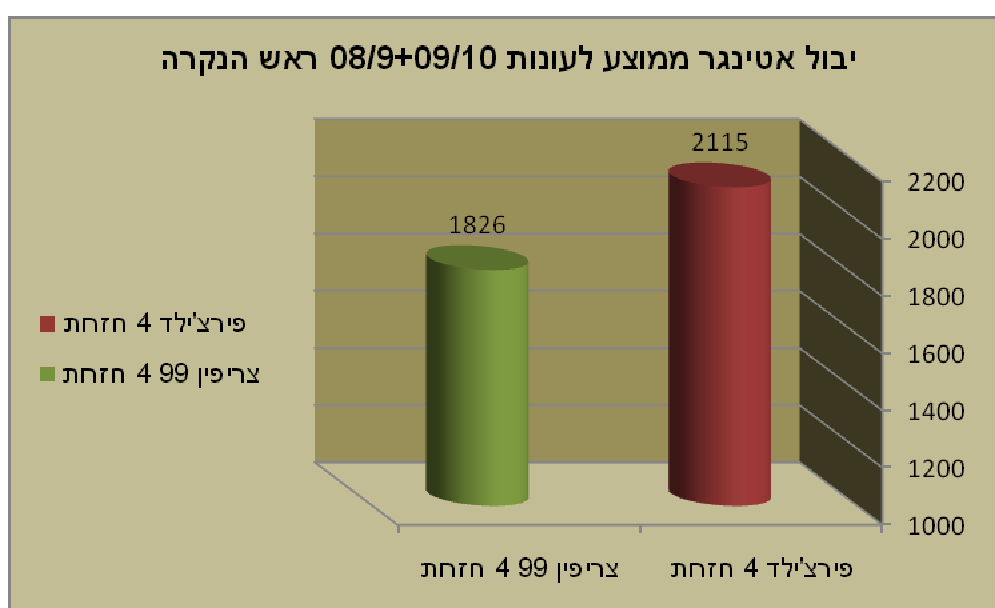
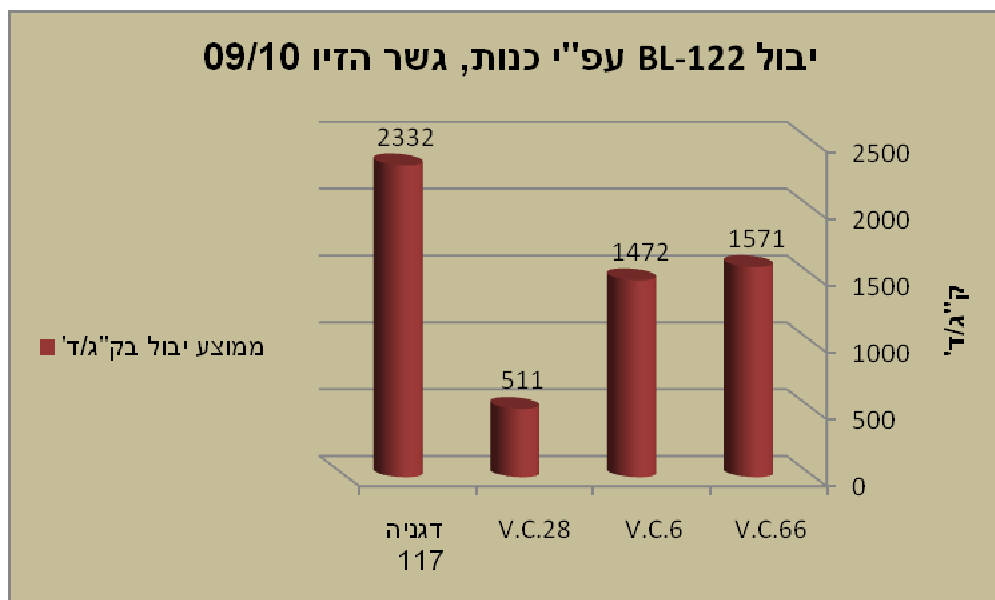
מטרות המחקר:

מטרה ראשונה: לבחון במסגרת נטעות מסחריות מספר כנות נבחרות; הן זרועות והן מושרשות, באזורי הארץ השונים. מטרה שניה: לבחון במסגרת יותר מצומצמת כנות נוספות אשר קיים לגביהן מידע מבטיח. מטרה שלישית: לבחון כנות מהחומר המצוי במאגר הגנטי. מטרה רביעית: התאמת טיפוס כנות מצטיינים לזנים החדשים.

חומרים ושיטות:

מעגן מיכאל: זן האס, נטיעת 2006, מרווחי נטיעה 2.5x5 מ', 80 עצים/ד', בחינה של 13 טיפוסים כנות – זרועות ווגטיביות, 1-2 חזרות בכל טיפוס, כל חזרה 1-2 שורות שלמות שנקטפת וממוינת בנפרד. כל חזרה 0.6-1.5 ד'. זן אטינגר: נטיעת 2006, נטוע כמפרה בחלקת ההאס בעצים בודדים כל שורה שלישית כל עץ שלישי. 0.5-1 דונם מצטבר לכל טיפוס כנה. נבדקים 4 טיפוסים. קרקע כבדה עם אחוזי גיר בודדים. חניתה: זן BL-122. נטיעת 2007. מרווחי נטיעה 3x5 מ', 67 עצים/ד', בחינה של 13 טיפוסים כנות – זרועות ווגטיביות, מכל טיפוס נקטפות ונשקלות 2 חזרות של 5 עצים מיצגים. קרקע כבדה עם אחוזי גיר בודדים. גשר הזיו: זן BL-122. נטיעת 2006 ו 2007, מרווחי נטיעה 3x5 מ', 67 עצים/ד', נבדקות 2 טיפוסים כנות ווגטיביות מול כנה זריעה. 2 חזרות של 8 עצים מיצגים מכל טיפוס. קרקע בינונית עם כ-15%-20% גיר כללי. גשר הזיו ואפק: זן האס. נטיעת 2009. מרווחי נטיעה 4x6 מ', 42 עצים/ד', נבדקים 10 טיפוסים כנות נבחרות, 5 זרועות ו-5 ווגטיביות. כל כנה ב-4 חזרות, כל חזרה שורה שלמה של 0.6 ד', שתקטף ותמוין בנפרד. ראש הנקרה: זן אטינגר. נטיעת 2003, מרווחי נטיעה 4x6 מ', 42 עצים לד'. נבדקות 2 כנות, כל אחת ב-4 חזרות בנות שורה כל אחת, כ-0.5 ד' לחזרה. קרקע בינונית עם כ-20%-30% גיר כללי. המדדים שיבדקו הם לא רק יבול ופוריות, אלא גם כניסה לניבה, עמידות בעקות, יציבות ביבולים, עצמת צימוח (משפיע על המלצה למרווחי נטיעה), אופן אחזקת הפרי על העצים וכו'.

דיון:

1. זהו למעשה יבול ראשון שרוב החלקות הנבדקות נותנות, כך שאין ליחס לנתונים יותר מדי משמעות.
2. חלקות ה-BL היו עמוסות מאד, ויהיה מענין לראות איך הכנות השונות יתמודדו עם יבול בשנה העוקבת.
3. נראתה בעיה בזן BL על כנת V.C 28 שזרקה הרבה פרי בסביבות ינואר כאשר היתה התחממות בטמפ', יש לשים לב בעונות הבאות אם התופעה חוזרת.
4. בעוד שנתיים יכנסו לניבה חלקות גדולות של האס בגשר הזיו ואפק שיוכלו להאיר ולחזק ידע על הכנות הנבחרות שבשימוש, והפוריות בתנאי מי הקולחים.
5. בשנת 2011 מתוכננת להינטע חלקה גדולה לבחינת כנות בזן פינקרטון במטע מסדה בעמק הירדן.

תוצאות

על שיתוף הפעולה לשחרר צוות מעגן מיכאל, גולן וצוות חניתה, פול וצוות גשר הזיו וירון וצוות ראש הנקרה. וכן לשולחן אבוקדו על מימון המחקר.